

**Alameti farika nizamnamesine bir madde tezyiline dair ¹/₃₂₉
numaralı kanun layihası ve İktisat vè Maliye encümenleri
mazbataları**

T. C

Baş vekâlet

Muamelat müdürlüğü

Şube 1

Sayı ⁶/₁₆₃

10-1-1929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

28/Nisan/1304 tarihli Alameti farika nizamnamesine zeylen İktisat vekâletince tanzim ve İcra vekilleri Heyetinin 3/1/929 tarihli içtimasında yüksek meclise takdimi kabul olunan kanun layihası esbabi mücibe mazbatasile birlikte takdim kılınmıştır.

Muktezasının ifa ve neticesinin iş'ar buyrulması rica olunur efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe layihası

18 — Şubat - 1295 tarihli ihtira beratı kanununun 16 ve 17 inci maddelerine tevfikân muhtelif kanunî sebeplerle tescili rettolunan ihtiralar için peşinen resim namıyla alınan meblağın iadesi lazımgelip gelmediği hakkında bazı ahkâm derç edildiği halde 28 - Nisan - 1304 tarihli alameti farika nizamnamesinde bu husus hakkında bir gûna sarahat bulunmamakta ve istida sahipleri tarafından vaki olan müracaatlara ne suretle cevap verileceği tayin olunamamaktadır. Ahiren Şurayı Devlete takdim kılınmış olan yeni mülkiyeti sınaiye kanun layihasında gerek beratlarla ve gerek alameti farikalara ait ahkâmın esaslı bir surette tetkik ve ıslahı ehemmiyetle nazarı itibara alınmışsada daha ziyade muamelata taalluk eden ve halline müstacelen ihtiyaç görülen bu noksanın bir müzeyyel madde ilavesi suretiyle ikmalî münasip görülmüştür.

Merbut kanun layihasında kabul edilen esas elyevm ihtira beratları için tatbik edilen kanunî ahkâma müşabihtir. Nizamnamede yazılı sebeplerden her hangi birisine istinaden ret edilen alameti farikalar hakkındaki istid'a ve merbutatının tetkiki Hükûmet memurların işgale sebebiyet vereceği vebu külfetin alameti farika sahiplerinin şahsi menfaatlarını temin için ihtiyar edildiği nazarı itibara alınırsa müracaat esnasında resim namıyla alınan meblağın kısmen hazineye irat kayıt edilmesindeki hukukî sebepler tezahür eder. Avrupa Hükûmetlerinin hemen kâffesinde gerek alameti farika ve gerek beratlar için tescil harçlarından maada ayrıca bir tevdi harcı alınmakta vebu harç istida ret edilse dahi hiç bir suretle iade edilmemektedir. Elyevm mer'i olan berat kanuniyle alameti ferika nizamnamesinde ayrıca ve bu şekilde bir harç mavzu olmadığı cihetle tescil harcının kısmen hazineye irat kaydı suretiyle bu noksanın telafisi zarurî görülmektedir.

T. B. M. M.

İktisat encümeni

Karar № 11

Esas № $\frac{1}{829}$

2-II-1829

İktisat encümeni mazbatası

RİYASETİ CELİLEYE

28 Nisan 304 tarihli Alamenti farika nizamnamesine zeylolmak üzere encümenimize havale buyurulan kanun lâiyhası Senayi müdürü umumisi Beyin huzurile müzakere ve tetkik edildi.

Haddi zatinde Hükümetin esbabı mucibesinde dahi beyan olunduğu vecihile bir tetkik hizmeti terettüp etmiş olduğu için diğer memleketlerde de gerek berat ve gerek alamenti farikalar için Hükümet tarafından ibtidai bir ücret alınmaktadır. Ancak esas kabul olunmadığı takdirde istifasi tahakkuk eden resmin umumunu bu ücrete mukabil hazineye maletmek fahiş görüldüğünden teklifi kanuni esas itibarile muvafık bulunmuş ve yalnız birinci maddedeki (nuksamı tevdi) kelimesi (noksamı ikmal) e tahvil edilmiş (Ticaret vekâletince) kelimesi de (İktisat vekâletince) suretinde tashih edilerek diğerleri aynen kabul olunmuştur.

Âza	Âza	Âza	Kâtip	Maz. muh.	Reis
Çorum	Afyonkarahisar	Adana	Zonguldak	Mardin	Bordur
			<i>Hüsnü</i>	<i>Ali Rıza</i>	<i>Mustafa Şeref</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
İstanbul	İstanbul	İstanbul	Eski şehir	Edirne	Denizli
	<i>Hüseyin</i>				
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Mraş	Manisa	Manisa	Manisa	Konya	Konya
<i>Nurettin</i>	<i>M. Kani</i>	<i>Yaşar</i>		<i>A. Hamdi</i>	
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Yozgat	Trabzon	Şebinkarahisar	Sinop	Rize	Mersin
	<i>Daniş</i>	<i>İsmail</i>	<i>Yusuf Kemal</i>		Mardin

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar Nu. 24

20/2/1929

Maliye encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Alamenti farika nizamnamesine bir madde tezyiline dair kanun layihası Sanayi umum müdürü Recai bey huzurile müzakere olunmuştur.

Hükümetin esbabı mucibesinde zikrolunup İktisat encümeni tarafından kabul edilen fikir ve mülâhaza encümenimizce de varit görülmüştür.

Devlet şurasına tetkik için verilmiş bulunan milkiyeti smaiye kanunu çıkıncaya kadar yapılacak muamelelere esas olmak üzere ihtira beratları hakkında olduğu gibi alamenti farikalar hakkında da kanuni sebeplerle tescilleri ret edildiği takdirde yarı resmile iktifa olunması muvafık görülerek İktisat encümenininin tashihleri veçhile kanun layihası kabul edilmiştir. Heyeti umumiyyenin nazarı tasvibine arz olunur.

Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Reis
		<i>Reşit Saffet</i>					<i>Remzi</i>	<i>Ali Rana</i>
						Âza	Âza	Âza
						<i>Emin</i>	<i>T. Fikret</i>	<i>Şevket</i>

Hükümetin teklifi

28 Nisan 1304 tarihli Alameti farika Nizamnamesine müzeyyel kanun layihası

MADDE 1 — Birinci ve ikinci maddeler mucibince Alameti farika olarak tescili caiz olmadığı ve ya yedinci madde mucibince tanzimi lazım gelen evrak ve vesikaların tashih ve ikmal için vaki olan tebliğat tarihinden itibaren azamî üç ya zarfında noksam tediye edilmediği cihetle Ticaret vekâletince tescili reddolunan Alameti farikalar için resim namile alınmış olan meblağın yarısı sahibine iade edilerek diğer yarısı Hazineye irat kaydolunur. ancak istidası reddolunduğunun kendisine tebliği gününden itibaren üç ay zarfında müsted'i tarafından tescil talebile diğer bir istid'a verilirse evelce tediye edilen meblağ ikinci istid'a için alınması lazım gelen resme mahsup edilir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İktisat ve Maliye vekilleri memurdur.

3/1/929

M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
M. Abdülhalik	M. Esat	İsmet
Ma. V.	Ha. V.	Da. V.
Ş. Saracoğlu	D. Rüşdü	Ş. Kaya
S. İ. M: V.	İk. V.	Na. V.
D. Refik	M. Rahmi	Recep
		İsmet

İktisat encümeninin tadili

BİRİNCİ MBDDE — Birinci ve ikinci maddeler mucibince Alameti farika olarak tescili caiz olmadığı ve ya yedinci madde mucibince tanzimi lazım gelen evrak ve vesikaların tashih ve ikmal için vaki olan tebliğat tarihinden itibaren azamî üç ay zarfında noksam ikmal edilemediği cihetle İktisat vekâletince tescili reddolunan alameti farikalar için resim namile alınmış olan meblağın yarısı sahibine iade edilerek diğer yarısı hazineye irat kaydolunur. Ancak istidası reddolunduğunun kendisine tebliği gününden itibaren üç ay zarfında müsted'i tarafından tescil talebile diğer bir istida verilirse evelce tediye edilen meblağ ikinci istida için alınması lazım gelen resme mahsup edilir.

İKİNCİ MADDE — Aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — » » »

Maliye encümeninin tadili

28/Nisan/1304 tarihli alâmeti farika nizamnamesine müzyyel kanun layihası

MADDE 1 — İktisat encümeninin tadili vechile kabul edilmiştir.

MADDE 2 — İktisat encümeninin tadili vechile kabul edilmiştir.

MADDE 3 — İktisat encümeninin tadili vechile kabul edilmiştir